

Jarovce kasíno nechcú

Kampaň kresťanských demokratov a cirkvi proti kasínu pri Bratislave zabrala. Odpor proti nemu narastá.

Metropolis, rekreačné stredisko s kasínom pri Bratislave, nechcú ani poslanci Jaroviec. Práve blízko tejto obce neďaleko hraníc Maďarska a Rakúska má komplex za 1,5 miliardy eur stát. Projekt prezentovaný aj vládou ako významná investícia pre Slovensko pred niekoľkými dňami pohorel aj na verejnej prezentácii v Petržalke.

Na stavbu je predovšetkým nutná zmena územného plánu. Ten je v rukách mestských poslancov

v Bratislave, no aj oni sú proti, ak má byť súčasťou strediska kasína. Záporné stanovisko poslancov v Jarovciach ich môže len vo svojom postoji utvrdiť. Obávajú sa zvýšenej kriminality a nárastu hráčskej závislosti.

„Po analýze prijmemo strategické rozhodnutie ako ďalej, povedal po prehre v Jarovciach predseda predstavenstva TriGranit Development Slovakia Gábor Zászlós. Táto spoločnosť má projekt realizovať.

Do kampane proti kasínu sa zapojili KDH, KDS, petície proti výstavbe sú i v kostoloch. (ht)

SME, 20.2.2010

Domovom dôchodcov zvoní umieračik

Klasické domovy dôchodcov to majú zrátané. Ako prvé môžu zaniknúť tie, ktoré zriadili malé mestečká, katolícka charita či evanjelická cirkev. Hoci zabezpečujú asi tretinu sociálnych služieb v krajine, od januára minulého roka s nimi obce odmietajú uzatvárať nové zmluvy.

„Odvtedy sme neprijali žiadneho klienta, hoci sa nám uvoľnilo šesť miest. Žiadna obec nebola ochotná zaplatiť,“ uviedla Alica Miklášová, riaditeľka Domova dôchodcov Klas, ktorý založilo Vrbové. Riaditeľka dodala, že malé dediny majú napätý rozpočet, ktorým otrasie financovanie aj jedného penzistu. Udržiavanie voľných miest siaha zariadeniam na existen-

ciu. Za menšie peniaze musia totiž platiť ten istý personál, kuchyňa, kúrenie a ostatné náklady.

Obce dostali povinnosť platiť za svojich občanov v zákone o sociálnych službách, no nedostali na to peniaze. Zákon platí od januára 2009. Združenie miest a obcí sa s vládou dohodlo, že štát im náklady na sociálne služby uhradí. Napriek tomu sa mestá do zmlúv nehrnú. „Obávajú sa, že príde nová vláda a memorandum zruší. Oni potom budú musieť do smrti klienta financovať jeho pobyt v domove,“ vysvetľuje riaditeľ Arcidiecéznej charity Košice Cyril Korpesio.

Ingríd Drozdiková
PRAVDA, 20.2.2010

Slováci pomohli

Už takmer dva milióny eur vytiahli Slováci zo svojich peňaženiek na pomoc pre Haiti. Prostredníctvom jedenástich zbierok sa doposiaľ vyzbieralo 1 967 000 eur. Priamo do krajiny už odišla pätina z týchto prostriedkov. Najviac, vyše milióna, sa podarilo

vyzbierať Konferencii biskupov Slovenska v katolíckych kostoloch.

Tieto peniaze podpora konkrétne projekty Slovenskej katolíckej charity, ktorá organizovala aj samostatnú zbierku. (sita)

Plus jeden deň, 24.2.2010

Udeľovanie ocenenia

Fra Angelico za rok 2009

Ceny Fra Angelica za rok 2009 získalo v bratislavskom Primaciálnom paláci 8 umelcov. Katolícka cirkev takto vyjadruje vďaka rôznym tvorcom za ich kresťanský prínos do viacerých oblastí umenia.

K. Kormúthová, redaktorka STV 1: „Touto zvučkou Roka kresťanskej kultúry slávnostne otvorili 8. ročník odovzdávania cien Fra Angelika, veľkého umelca, ktorý celý život prežil v pokore a chudobe ako rehoľník. Tieto ceny si prišli prevziať umelci, ktorí svojou tvorbou priniesli kresťanské hodnoty do umenia.

Natočené:

František Rábek, biskup: „Vyjadřila určitú vďačnosť, pozornosť, úctu.“

Andrej Ďurkovský, primátor Bratislavy: „Aby sme prostredníctvom kultúry nachádzali to pravé dobro, tú pravú krásu.“

K. Kormúthová, redaktorka STV 1: „Za ľuďmi, ktorí tieto ocenenia dostali, sú veľakrát zaujímavé príbehy.“

Natočené:

návštevník: „Například páter Tóth, to je úžasný príbeh. Príbeh človeka, ktorý má za sebou veľa rokov, veľa utrpenia, ale aj veľa nádhernej tvorby.“

K. Kormúthová, redaktorka STV 1: „Monsignor Tóth získal ocenenie v kategórii slovesné umenie. Jeho cesta životom nebola vždy ľahká. Bol vo vojenskom tábore, v čase totality musel skrývať svoje verše až do roku 1995. Cenu za výtvarné umenie si prišiel prevziať profesor Jozef Hlinický, Karol Machata získal ocenenie Fra Angelica za herectvo a pocty sa dočkal aj hudobník Ján Schultz.“

STV 1, 19.2.2010

[www: tkkbs.sk](http://www.tkkbs.sk)

Kňaz premietal porno

Ugandský kňaz Martin Ssempe sa rozhodol radikálne bojovať proti homosexualite.

Priamo počas omše v kostole premietal veriacim porno s gaymi a lesbami v hlavných úlohách.

Veriacich tak chcel získať na podporu zákona, po ktorého schválení by niektorým homosexuálom v tejto východoafrickej krajine hrozil trest smrti.

Zákon, ktorý prerokúva ugandský parlament, čelí kritike z medzinárodných kruhov. Americký prezident Barack Obama ho napríklad nazval „ohavným“.

Ssempe však plánuje aj naďalej premietat' homosexuálny styk ako výstrahu pre veriacich.

Homosexualita je v Ugande nezákonná a hrozí za ňu niekoľkoročný trest odňatia slobody. (čtk)

Plus jeden deň, 20.2.2010

Ježiš Kristus bol gay!

Britská speváčka legenda Elton John provokuje: Zabída do osieho hniezda.

Americkým médiám v rozhovore poskytol svojský výklad evanjelia.

Ježiš Kristus bol podľa neho homosexuál.

„Myslím, že Ježiš bol milosrdný, nadpriemerne inteligentný gay, ktorý rozumel ľuďom a ich problémom, „ tvrdí Elton, ktorý sa sám otvorene hlási k homosexualite.

„Chcel, aby sme vedeli milovať jeden druhého a navzájom si odpúšťali.

Neviem, prečo sú ľudia takí krutí.

Skúste sa zžiť do úlohy homosexuálnej ženy na Blízkom východe.

Boli by ste prakticky mŕtvi,“ dodal.

Cirkev zostala jeho vyjadrením nepríjemne šokovaná.

Ranu prijíma o to ťažšie, že Elton sa už roky verejne chváli šťastným manželstvom s Davidom Furnishom (47). V rozhovore pre americký časopis Parade si tiež zaspomínal na začiatky romane. „David ma očaril okamžite. Hoci bol veľmi plachý, pozvanie na večeru neodmietol.

Hneď sme sa do seba zaľúbili,“ spomína popový veterán, ktorému na Davidovi vyhovuje aj vyšší vek. Elton sa totiž posťažoval, že jeho predošli mladší milenci sa väčšinou dali len vydržiavať. (pia), Plus jeden deň, 20.2.2010

PRED 510 ROKMI UPÁLILI GIORDANA BRUNA

Kardinála, ktorý ho poslal na hranicu, vyhlásili za svätého

17. FEBRUÁRA 1600 na rímskom námestí Campo de' Fiori v plameňoch zomrel usvedčený kacíř Giordano Bruno.

Ten sa odvtedy spomína ako mučeník vedy a obeť zaslepanej inkvizície. Jeho názory na usporiadanie vesmíru však zrejme neboli tým, čo prekážalo vtedajším cirkevným, ale aj svetským súdom.

Bruno pochádzal z rodiny neapolského obchodníka a v ceste za vzdelaním vstúpil do dominikánskeho rádu a stal sa kňazom. Vďaka svojej láske k poznatkom dokázal vypracovať nové metódy štúdiá, ale rád koketoval aj so zakázanými knihami a s nekonvenčnými filozofiemi.

Vtedajšej vrchnosti tým robil vrásky na čele a sebe zas problémy v akademickom uplatnení.

V dnešnom Taliansku pôsobil vo viacerých mestských štátoch, neskôr sa presunul do Ženevy. Tu si však narobil nepriateľov svojou otvorenou kritikou akademických autorít a musel ujsť do Francúzska.

V Lyone a neskôr v Paríži sa mu podarilo rozbehnúť úspešnú akademickú kariéru a akademickú obec udivoval svojou brilantnou pamäťou

a novátorským prístupom k štúdiu. Z Francúzska sa presunul do Anglicka, kde si už miestni akademici všimli jeho súhlas s Mikulášom Kopernikom a jeho domnienkou, že Zem nie je stredom vesmíru.

Opäť sa mu podarilo získať si rešpekt u väčšiny tamojších vzdelancov a niekoľko z nich pourážať.

Bruno veril v existenciu viacerých svetov, no rád sa miešal aj do náboženských dogiem, pričom niektoré z nich spochybňoval. Práve to prinútilo inkvizíciu k tomu, aby ho po návrate do Benátok dala zatknúť.

Napriek všeobecným domnienkam Brunove názory na usporiadanie vesmíru pred inkvizíciou súdom nehrali významnú úlohu. Cirkvi prekážali jeho náboženské dobrodružstvá a nekonvenčné názory na niektoré dogmy. Inkvizíčný tribunál ho uznal za vinného, ale formálne ho nepopravil - Bruna vydali do rúk svetskej moci, ktorá ho upálila. Zaujímavé je, že inkvizíčný senát videl jezuitský kardinál Roberto Bellarmino, ktorý neskôr v roku 1616 nariadil Galileovi Galileimu, aby odvolal svoje názory, že Zem nie je stredom vesmíru. Kardinála Bellarmina napokon v roku 1930 vyhlásili za svätého. (ho)

Plus jeden deň, 20.2.2010

O krok bližšie má k obnove vyše dvestoročný Ikonostas v gréckokatolíckom kostole v Poľanoch

O krok bližšie má k obnove vyše dvestoročný Ikonostas v gréckokatolíckom kostole v Poľanoch. Ide o kultúrnu pamiatku a tu slúžiaci farári už roky neúspešne prekladali projekty na ministerstvo kultúry. V uplynulom roku na reštauráciu Ikonostasu a oltára získali 6-tisíc eur.

Tomojka Vojtko Béla, redaktor STV: „: „Suma však postačila len na niekoľko prieskumov, ktoré predchádzajú reštaurácii.“

Keckés Ferenc, gréckokatolícky kňaz: „Táto suma postačila len na zmapovanie prác, ktoré sú na rekonštrukciu Ikonostasu potrebné. Miestni veriaci ihneď vyzbierali sumu, ktorú musí uhradiť miestna cirkev.“

Redaktor STV: „Okrem oltára treba zrekonštruovať aj drevenú konštrukciu Ikonostasu, ktorý odzrkadľuje kultúru Karpatskej kotliny, reštaurovať treba aj Ikony a kráľovské dvere.“

Gerenyi Mária: „Je to malá obec, v ktorej je len málo gréckokatolíkov, preto sme to finančne doteraz nedokázali uhradiť.“

Keckés Anita: „Ikonostas je v miestnom kostole už celé generácie, je to vzácna pamiatka, ktorú treba zreštaurovať.“

Redaktor STV: „Pôvodne živé farby sa na tmavých Ikonách objavajú až po úplnej rekonštrukcii. Posledný predložený projekt by mal byť posúdený na jar.“ STV 2, 23.2.2010

Kým farár kázal, jeho matku zbili a olúpili

Kňaz Jozef Markovič práve žehnal veriacim z Koliňan, keď sa v neďalekom dome dvaja muži vrhli na jeho matku, sedemdesiatničku Otíliu Vaškovú. Dostala tvrdý úder do tváre a útočníkov prosila, aby ju nebili. Chlapi v kuklách ju poviažali, zamkli v záchode a začali v dome snoriť.

Stalo sa to včera o ôsmej ráno, keď sa v dedine pri Nitre začala slovenská nedeľná omša. Keď sa skončila, nič netušiaci farár sa vrátil domov a našiel matku v zlom stave. „Najako sa jej medzitým podarilo vyslobodiť. No bola v strašnom šoku. Z nosa jej tiekla krv,“ prezradil farárov brat. Zranenia síce neboli vážne, na tvári jej zostalo niekoľko modrín, no lomcoval ňou veľký strach.

Útočníci mali na hlavách kukly a bez ohlásenia zabúchali na dvere. Žena vyzrela von, či to nie sú náhodou deti z neďalekého detského domu, ktoré sem zvyknú často chodiť. Pootvorila dvere a spoza nich okamžite vyletela päť. Podľa policajných informácií si dvaja neznámi páchatelia zobrali z domu približne 2 500 eur a fotoaparát. Okrem toho poničili všetky telefóny, ktoré našli. Podozrivých polícia zatiaľ nemá, obom mužom hrozí za lúpež sedem až dvanásťročné väzenie.

Zločin otriasol celou dedinou a spočiatku to vyzeralo tak, že druhá nedeľná omša nebude. Tá je v maďarčine a zvyčajne býva o jedenásťtej. Zvony ju však nakoniec ohlásili na tretiu hodinu poobede. Ľudia stúpali hore strmým kopcom a viacerí pritom nahlas premýšľali, kto mohol niečo také vykonať.

Podľa Michala Balka to bola pomsta. „Odkedy je tu nový farár, dejú sa tu takéto zvláštne veci. Nedávno ktosi odpálil petardu v kostole. Akoby niekto chcel farárovi robiť zle,“ tvrdí.

Sedemdesiatosemročný Anton Ballabáš robí v Koliňanoch takmer celý život kostolníka. Myslí si, že to bol niekto z miestnych povaľáčov, ktorí už viackrát neváhali vykradnúť svätostánok vypínajúci sa nad dedinou. „Ak neboli z našej obce, tak určite z blízkeho okolia. Museli mať totiž prehľad o tom, kedy je omša, kedy farár nie je doma,“ dodal.

Kostolník si na podobný útok na farárovu rodinu nespomína, hoci uznal, že kňazov zvyknú niektorí ľudia obťažovať. Za farárovým prichodcom vraj pred rokmi pravidelne chodila jedna partia, ktorej musel dať v starej mene päťdesiat korún, aby mu dali pokoj.

Andrej Barát
PRAVDA, 22.2.2010

Ježiša stiahli z obehu

Úrady v prevažne kresťanskom indickom štáte Méghálaj stiahli zo škôl učebnicu krasopisu, v ktorej ich pobúrili obrázok Ježiša Krista držiaceho plechovku piva a cigaretu. Ježiš slúžil ako ilustrácia na strane k písmenu „I“ ako „idol“. Knihu, ktorú vydalo nakladateľstvo v Dillí špecializujúce sa na učebnice, používal okruh súkromných základných škôl v Méghálaji. Práve chystali distribúciu nových výtlačkov do ďalších desiat škôl, keď si niekto všimol obrázok Krista a zalarmoval úrady. Nakladateľstvo bude teraz čeliť súdnej žalobe.

(ZAH), PRAVDA, 22.2.2010

Nemeckí biskupi sa ospravedlnili

Freiburg - Nemeckí katolícki biskupi včera vyjadrili ľútosť nad sexuálnym zneužívaním školákov a obeť zneužívania požiadali o odpustenie. Taktiež obetiam prisľúbili, že sa prípady riadne prešetia. Počet obetí ohavných skutkov pred tridsiatimi rokmi každý týždeň rastie. V súčasnosti je ich viac než dvesto. Kritici katolíckej cirkvi však žiadajú omnoho tvrdšie opatrenia. Nemci by podľa nich mali zriadiť kanceláriu ombudsmana, ktorý by cirkev kontroloval.

(čtk), HN, 23.2.2010

Fico chce zlikvidovať cirkev

Rozmýšľam, aké sú skutočné dôvody pre zákon o preukazovaní pôvodu majetku. Zobrať majetok tým ľuďom, ktorý ho nadobudli „zvláštnym“ spôsobom, to určite nebude. Napríklad Ján Slota, o ktorom celé Slovensko vie, že žije ďaleko-ďaleko nad možnosť svojich príjmov, predsa nič nevlastní. Stíhačku si len občas požičia, a to zákon predsa nijako nezakáže. Takisto Vladimír Mečiar nebude mať najmenší problém s preukázaním pôvodu peňazí, za ktoré kúpil Elektru. Ukáže akúsi zmluvu o prevode majetkových práv, a je to. Oficiálny dôvod teda určite nie je skutočným dôvodom. Musia to byť iné dôvody a vidím najmä tieto dva:

Prvý dôvod je, že zákon znie hrozne ľúbivo a dajú sa ním získať hlasy v júnových voľbách. To aj vysvetľuje,

prečo to Ficovi doteraz nijako nesúrilo a až teraz pred voľbami sa zobudil.

Zaujímavý a dosť nebezpečný je však druhý dôvod. V pôvodnom návrhu mal zákon platiť len pre majetky nadobudnuté po 1.1.1990. V návrhu, ktorý bol nakoniec 4. februára schválený v prvom čítaní, sa už toto obmedzenie nenachádza. Zákon sa teraz vzťahuje na akékoľvek obdobie a zároveň sa vzťahuje na právnické osoby. A teraz otázka za päťset: Ktorá právnická osoba na Slovensku existuje naozaj dlho? Správne, rímskokatolícka cirkev, rozdelená na biskupstvá a diecézy, každé s právnou subjektivitou a vlastným IČO-m.

Rímskokatolícka cirkev je bezpochyby jednou z najbohatších právnických osôb na Slovensku. Patria jej kostoly, kláštory, pozemky, lesy,

umelecké diela v nevyčísliteľnej hodnote a všeličo iné. Je toho tak veľa, že cirkev radšej tají, čo všetko jej patrí. Na druhej strane, silne pochybujem, že cirkev bude vedieť predložiť doklady o nadobudnutí všetkého svojho majetku. Veľa dokladov spráchnivelo, zhorelo, stratilo sa za tie stáročia a len bohvie, či všetko nadobudli poctivo.

Hneď po prijatí zákona v navrhovanej forme môže finančná polícia vyzvať cirkev, aby predložila - po prvé, zoznam všetkého, čo jej patrí, a po druhé, aby zdokladovala, ako to nadobudla. Rozdiel zhabe štát. Cirkevníci, dávajte si preto pozor. Komunisti majú so zhabaním majetku bohaté skúsenosti.

Richard Sulík
predseda strany Sloboda a Solidarita
HN, 22.2.2010

Rezort kultúry: Všetko OK?

MODERÁTOR: Nora Gubková

HOSTIA: Marek Maďarič (Smer-SD), minister kultúry

Pavol Abrhan (KDH), predseda výboru pre kultúru

Nora Gubková, moderátorka: „Premiér Robert Fico si dnes posvietil na ďalšieho ministra. Na mušku si zobral rezort kultúry. Po stretnutí, ktoré trvalo asi hodinu skonštatoval, že s ministerským výkonom Mareka Maďariča je spokojný. Opozícia si myslí, že premiérove kontroly sú snahou o predvolebné PR.“

Premiér opäť kontroloval

Katarína Krajňáková, reportérka TA3: „Všetci ministri Smeru, ktorých premiér kontroloval, sú muži na správnom mieste. Inak to premiér nevidí ani po kontrole na ministerstve kultúry.“

Natočené:

Robert Fico (Smer-SD), predseda vlády: „Som veľmi rád, že v roku 2006 na pozíciu ministra kultúry nastúpil človek, ktorý má k tejto oblasti profesionálne blízko.“

Katarína Krajňáková, reportérka TA3: „Podľa opozície premiér nekontroluje, ale robí si predvolebnú kampaň v duchu hesla - kto iný ťa pochváli ak to neurobíš sám.“

Nora Gubková, moderátorka: „Budem vás teraz pán minister citovať, prechádzame k celkom inej šálke kávy. Na Slovensku je žiaduca pozvoľná finančná samostatnosť cirkví, zodpovedať by mala vývoju na Slovensku. Keď si zoberieme genézu Smeru, ktorý pred časom oslavoval gulťaté výrocie, svoje jubileum, tak ešte z čias pôsobenia Smeru v opozícii boli predstavitelia Smeru, spomeniem konkrétne Moniku Beňovú, ktorí naznačovali, že jednou z agend tejto strany by mohla byť postupná odluka cirkví od štátu. Z toho čo sme videli tieto 4 roky, keď Smer ako najsilnejšia vládna strana fungovala a robila svoju politiku, vidíme skôr opak, že je taká eminentná snaha mať veľmi dobré vzťahy s cirkvou. To znamená, ako ste to možno mysleli s tým vašim citátom, respektíve či sa neotvorí táto otázka časom a či to, ako som vás zacitovala, si možno naozaj preložiť aj ako cesta k odluke cirkví od štátu?“

Marek Maďarič (Smer-SD), minister kultúry: „Vysvetlím vám to inak. Pamätník by si mohol spomenúť,

že prvé o odluke cirkví od štátu ešte tuším hovorilo Kresťanskodemokratické hnutie. Tým chcem povedať, že rôzne časové obdobie rôznym spôsobom vníma túto otázku. Ja mám na to takýto názor a takýto postoj, otázka optimálneho financovania cirkví je aktuálna, na to, aby sa niečo zmenilo na súčasnom stave je potrebný konsenzus. Nikdy som nebol zástancom toho, aby štát vnucoval svoju predstavu cirkvám, musí tam byť obojstranná vôľa s tým niečo robiť. Myslím si, že na rôznych neformálnych úrovniach si to uvedomuje aj štát, aj predstavitelia cirkví. Za ministerstvo kultúry môžem povedať, preto sme aj organizovali minulý rok významnú medzinárodnú konferenciu na tému financovania cirkví v Európe, aby sme boli pripravení predložiť rôzne varianty, začať o tom diskutovať. To je totiž vec, ktorá nie je na jedno volebné obdobie, to by bola zásadná zmena, tak ju treba aj zodpovedne a v dialógu s cirkvami pripravovať. Ja som pripravený, respektíve ministerstvo kultúry je aj v tomto období na to pripravené tento dialóg začať, ale hovorím, nebudeme nič lámať cez koleno.“

Nora Gubková, moderátorka: „Ak by sme mali trošku zjednodušene zodpovedať na otázku, lebo predovšetkým ide o finančné záležitosti, budme otvorení k sebe, v tom momente poznania vášho, je s tým spojených viac rizík alebo viac pozitív?“

Marek Maďarič (Smer-SD), minister kultúry: „No ja si myslím, že sa na to musia dívať z rôznych hľadísk aj samotné cirkvi, ktoré keď do určitej miery sú satureované zo strany štátu, možno nie sú natoľko motivované povedať by som k takému aktívnejšiemu prístupu k veriacim, čiže možno môžu aj niečo získať na tom, keby sa postupne od tohto financovania nejakým spôsobom odpájali. Na druhej strane štát je v pozícii, že naozaj len poskytuje financie a žiadnym spôsobom do života cirkví nezasahuje, to je striktno oddelené. Jednoducho myslím si, že sme odsúdení na to, aby sme či v budúcom období, alebo v ďalších rokoch hľadali nejaký optimálnejší spôsob financovania, pretože povedzme konkrétne, ministerstvo kultúry je výrazne zaťažené touto otázkou v tom zmysle, že dnes to predstavuje možno viac ako pätinu rozpočtu ministerstva kultúry, ktorá ide práve na financovanie cirkví.“

Nora Gubková, moderátorka: „Predovšetkým na platy cirkevných predstaviteľov.“

Marek Maďarič (Smer-SD), minister kultúry: „Na platy, ktoré nie sú zase nemyslím si nejaké veľké.“

Nora Gubková, moderátorka: „Nie, ja som len povedala, že čo sa financuje.“

Marek Maďarič (Smer-SD), minister kultúry: „A potom aj na správu ústredí cirkví a kresťanskú charitu a tak ďalej.“

Nora Gubková, moderátorka: „Pán poslanec, dozrel čas na otvorenie diskusie odluka cirkví od štátu?“

Pavol Abrhan (KDH), predseda výboru pre kultúru: „Ja si myslím, že kľúčový je v tomto dialóg s cirkvami, to je kľúčové slovo, lebo nie je možné v tejto oblasti, v tom súhlasím s pánom ministrom, postupovať jednostranne, že by vláda s nejakým hotovým projektom prišla. Celý proces je treba odkonzultovať, lebo aj predstavitelia jednotlivých cirkví majú rôzne aj ekonomické pozície, ktoré je treba zhodnotiť a nemôže byť záujmom vlády postihnúť alebo ublížiť, veď to čo pre spoločnosť cirkví odvádzajú, to je potrebné aj ekonomicky podporiť a to si myslím, že to by malo byť záujmom každej vlády. Čiže chcem to povedať, že kľúčový by mal byť v tejto oblasti dialóg s predstaviteľmi cirkví.“

Nora Gubková, moderátorka: „Na tej konferencii sa hľadal taký istý optimálny model, bolo povedané, že by nebolo dobré preberať modely automaticky zo zahraničia a v podstate tá pointa toho ako to vysvetlil šéf cirkevného odboru bola, že aby sa povedzme menej dotovali tie takzvané prevádzkové náklady ako sme tu spomínali platy, ústredie a podobne, ale v podstate by sa alokovali tie peniaze na nejaké veľmi konkrétne verejnoprospešné aktivity cirkví.“

Pavol Abrhan (KDH), predseda výboru pre kultúru: „Ale to už musí byť vecou jednotlivých cirkví, aby si ony mohli zdefinovať to, čo najviac pre svoju prácu potrebujú. Ja si viem predstaviť, že vo veľkej miere toto môže byť priestor, ktorým sa tá diskusia môže uberať v tom najbližšom čase, ale nemusí zohľadniť všetky požiadavky všetkých predstaviteľov cirkví.“ (krátené) **TA3, 22.2.2010**

Kostolík z poštovej známky stojí nad Dražovcami

Drobným románskym kostolíkom Slováci pätnásť rokov platili. Teraz ho už vyše roka obľuzujú. Z päťdesiatkorunáčky sa totiž vzácna pamiatka presťahovala na dvojeurovú poštovú známku.

Vedie k nemu dlhšia alebo kratšia cesta. Ak máte viac času a chcete sa dlhšie prechádzať po lese pod Zoborom, môžete vyštartovať opäť spod liečebného ústavu. Po približne hodinovej chôdzi stačí sledovať tabuľku, chodník vykročí z húštiny, objaví sa čistina a na nej kostol. Ak sa chcete len načas zastaviť a krátko spoznať túto pamiatku, môžete sa autobusom nechať doviezť až do nitrianskej mestskej časti Dražovce. Štvorka sem má namierené zo železničnej stanice, dvojka vychádza zo sídliska Klokočina. Kostol býva zamknutý, preto si treba vypýtať kľúč u miestneho farára Pavla Lineta. S ním si možno podebatovať o histórii a legendách, ktoré sa k pamiatke viažu. Jeden z najlepších zachovaných románskych kostolov zasvätili svätému Michalovi Archanjelovi, ktorý je symbolom boja s temnými mocnosťami. Archeológovia ho datujú do prvej polovice 11. storočia, podľa niektorých tvrdení ho dal postaviť prvý uhorský kráľ Štefan, ktorý žil na prelome 10. a 11. storočia. Od Dražovčanov si návštevník vypočuje viacero historiek, jedna z nich však môže mať celkom blízko k pravde - v kostole raz objavili kostru koňa. Jedným z vysvetlení podľa farára Lineta je to, že kôň sa splašil počas búrky. „Kone sa kedysi pásli pri dubine. Keď vbehol dnu, zabuchli sa za ním dvere, a keďže sem ľudia už často nechodili, zahynul.“ Omše tu bývajú skôr sporadické, jedna je 29. septembra, na sviatok sv. Michala, druhá na Turíce.

(ABA)
PRAVDA, 25.2.2010

Aj posvätná moc má noc

Deti sa nezneužívajú iba v cirkevnom prostredí. To je špecifické len v spracovaní škandálov vnútri cirkevnej hierarchie.

Írski biskupi nedávno hovorili s pápežom o aférach zneužívania detí v ich krajine. Podľa slov arcibiskupa Seana Bradyho chcú nastúpiť „cestu pokánia, zmiernenia a obnovy“. Okrem odhodlaných slov je málo ochoty pozrieť sa na vec komplexne.

Na úvod máličko objektívnej obhajoby. Pedofilné škandály sú ideálnym námetom na bulvárne spravodajstvo a režisérovi škandalózných filmov. Ponurá atmosféra cirkevnej školy, do tmavej sutany navlečený páter, nevinní chlapi s traumou na celý život... Pikantnej kombinácii sexuálnej deviácie a cirkevného prostredia médiá nemôžu odolať.

Podstatným problémom je však nezvládnuté použitie moci, teda jej zneužitie.

Lojalita alebo sebavedomie?

Okrem politickej a ekonomickej moci existuje aj moc posvätná, začlenená do života náboženských spoločenstiev. Pre milióny veriacich je podriaďenie sa posvätnéj moci súčasťou ich duchovného úsilia. Počítajú s nositeľmi náboženskej moci ako s reprezentantmi moci Božej. Preukazujú k nej lojalitu a poslušnosť, chcú jej bez veľkých pochybností dôverovať. Takáto moc je pre nich garanciou usporiadaného života. Hoci sú poučovaní o autonómii vlastného svedomia, morálne dilemy chcú riešiť práve s ňou.

Náboženské spoločenstvá ponúkajú rozmanité formy posvätnéj moci, ale práve v katolíckej cirkvi táto moc dosahuje vysoký stupeň organizačnej dokonalosti. Idea prípadnej demokratizácie sa priebežne diskredituje údajne falošnou ústupčivosťou svetu a vyvoláva strach zo štiepenia, ktoré býva sprievodným znakom plurality. Za posvätnou mocou stojí dlhodobá pestovaná teológia, ktorá podporuje klerikov v ich jedinečnom postavení. Vysväte-

ní služobníci sa tešia prejavom zbožnej úcty.

Kde-tu dochádza k prvým konfliktom v hlavách veriacich. Sú už sebavedomejšími občanmi, voličmi a „manažérmi“ vlastných životov. Veria v transparentnosť. To sa bije s tradičnou úctou voči dôstojným pánom. Výsledkom je nezdravý mix podlizavosti a pohľadania celibátnymi vymáhačmi kostolných zbierok.

Konkrétna forma pokánia

Ako s tým súvisia obeť pedofilných škandálov? K takýmto zneužívaniam dochádza bezpochyby aj v iných prostrediach. Škandály v cirkvi sú výnimočné charakterom zneužitia moci. A toto zneužitie pokračuje aj v „následnom spracovaní“ škandálov, nekončí sa ponižujúcim aktom voči bezbranným chlapcom. Pokračuje v politike nekomunikácie, uzavretosti a falošnej lojality voči náboženskej inštitúcii.

Riešenie (alebo neriešenie) škandálov je výsledkom klanovej morálky klerikov, ktorí voči sebe radi postupujú veľkoryso, bratsky a „rodinne“. Rodinná česť je predsa viac ako priznanie.

Morálne nároky voči takzvaným laikom (bežným veriacim) sú striktnnejšie. O tom vedia rozprávať rozvedení katolíci alebo slobodné matky. Vo vzťahu k nim nie je núdza o pojmy, akými sú jednoznačnosť, náprava a ochota niest' následky hriešnych zlyhaní. Zjednodušujem, je veľa živých nositeľov zmeny, ale tieto - často podvedomé - stereotypy v mysliach profimoralistov prevládajú.

Jedným z prejavov pokánia, ku ktorému vyzval pápež vo svojich aktuálnych posolstvách, môže byť aj veľkorysosť a terapeutický prístup uplatňovaný voči tým, čo nedokážu naplniť prísne morálne normy. Pritom ich zlyhanie ani náhodou nie sú opísané v Trestnom zákone.

Lubomír Jaško
SME, 24.2.2010

Vojna medzi arcibiskupmi

Medzi trnavským arcibiskupom Robertom Bezákom a jeho predchodcom Jánom Sokolom to vri. Televízia Markíza má k dispozícii list, v ktorom Bezák zakazuje Sokolovi slúžiť sväté omše, bývať v blízkosti arcibiskupského úradu, či stravovať sa v rovnakej miestnosti ako on.

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „O vzťahu arcibiskupa Bezáka k svojmu predchodcovi veľa napovedá list so šokujúcim obsahom, ktorý Bezák Sokolovi adresoval v septembri minulého roka. Okrem iného mu v ňom zakazuje slúžiť sväté omše.“

AA: „Želám si, aby si v meste Trnave sám nepredsedať na svätej omši, ani v katedrále, ani v bazilike. Vždy to bude možné len s mojím výslovným súhlasom.“

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „V liste sa tiež píše, že arcibiskup Bezák nechal vymeniť zámky na vstupoch do budovy úradu a arcibiskupovi Sokolovi prikázal vstupovať len cez vrátnicu.“

AA: „V opačnom prípade budem musieť vyvodiť prísne dôsledky. Z tohto je zrejmé, že ani ty pán arcibiskup nemáš dovolený priamy zamestnanecký vstup do arcibiskupského paláca.“

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „No a aby toho nebolo málo, Bezák v liste Sokolovi odporúča, aby sa odsťahoval z blízkosti úradu a nestravoval sa v jednej miestnosti spolu s ním.“

AA: „Chcem veriť, že chápeš toto moje želanie ako žiadosť o vytváranie priestoru, ktorý potrebujem. Veľmi ocením, keď uvidím, ako sa pomaly sťahuješ do úzadia k zaslúženému odpočinku na pokojné miesto.“

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „Keďže arcibiskupský úrad s nami nechcel komunikovať, reakciu Roberta

Bezáka sme nezískali.“

Ján Sokol, trnavský emeritný arcibiskup: „To nechcem komentovať.“

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „Hladinu rozvírili aj Bezákove obvinenia, že arcibiskup Sokol používal desiatky miliónov korún mimo oficiálneho účtovníctva. Podľa vyjadrenia arcibiskupa Bezáka pre týždenník Týždeň, nie je zdokladované ako a na čo minul jeho predchodca 55 miliónov korún. Odhaliť to mali výsledky auditu, ktorý si Bezák objednal hneď potom, ako minulý rok vo funkcii nahradil práve Jána Sokola. Bývalý hlavný ekonóm arcidiecézy ale o chýbajúcich peniazoch nič nevie.“

Peter Kučera, bývalý hlavný ekonóm ABÚ Trnava: „Finančné prostriedky boli vždy riadne evidované v účtovníctve Trnavskej arcidiecézy a ku dňu odchodu arcibiskupa Sokola z úradu boli stále v jej vlastníctve.“

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „Trnavský arcibiskup Robert Bezák tieto informácie dnes nechcel komentovať. Podľa jeho sekretára totiž vyplávali na povrch nové skutočnosti. Keď sme sa ale pýtali aké, odpoveď sme nedostali. My ale máme k dispozícii správu o audite, ako aj účtovné uzávierky biskupského úradu za posledné roky. Z nich vyplýva, že Bezákove obvinenia majú trhliny.“

Ján Sokol, trnavský emeritný arcibiskup: „Ja to vnímam ako pokračujúci cieľový útok na moju osobu a na katolícku cirkev.“

Ivan Rudolf, redaktor TV Markíza: „Správa o audite na trnavskom arcibiskupskom úrade sa dostala aj na stôl Vatikánu. Informácie preverovalo právne oddelenie Svätej Stolice. Podľa našich informácií ale na žiadne vážnejšie pochybenie neprišlo.“

Ivan Rudolf
Markíza, 24.2.2010

Arcibiskup Bezák vydal stanovisko k reportáži TV Markíza

Trnavský arcibiskup Róbert Bezák vydal dnes stanovisko k reportáži uverejnenej v Televíznych novinách televízie Markíza, ktorá odvysielala príspevok o spore medzi ním a emeritným arcibiskupom Jánom Sokolom. Vo svojom stanovisku Róbert Bezák zdôrazňuje, že Ján Sokol neobvyklým spôsobom rieši vnútorné záležitosti Trnavskej arcidiecézy, čím narážal na

zverejnenie ich osobnej korešpondencie. Róbert Bezák poprel informáciu, podľa ktorej Jánovi Sokolovi zakázal slúžiť sväté omše. V uvedenom liste je totiž iba stanovené kde a akým spôsobom ich môže slúžiť, keďže emeritný arcibiskup nemôže pokračovať vo svojom pôsobení v rámci Trnavskej arcidiecézy v plnom rozsahu. Róbert Bezák podobne odmietol aj obvinenia,

Let', Sokol, kade ľahšie!

List, zaslaný trnavským arcibiskupom Róbertom Bezákom svojmu predchodcovi Jánovi Sokolovi môže byť sotva tvrdší. Teda, aspoň ak chcel pisateľ zachovať minimálnu slušnosť, akú možno očakávať v korešpondencii medzi dvomi cirkevnými prelátmi. Odhladiť od zdvorilých oslovení je obsah listu jasný a jednoznačný: Sokol je na svojom niekdajšom pracovisku, v arcibiskupskom úrade, v jeho okolí a dokonca aj v trnavských kostoloch ako kňaz slúžiaci omšu nežiadúcou osobou. A vôbec by sa už konečne, v súlade so svojím sľubom pápežskému nunciovi, mal odpratať niekam ďaleko, kde nikomu nebude na očiach.

S obsahom Bezákovho listu sa dá len súhlasiť. Emeritný arcibiskup Sokol je dlhodobo najnápadnejšou čiernou škvrkou na už tak nie belostnom a čistom štíte slovenskej katolíckej cirkvi. Hodnostár donášajúci za komunizmu ŠtB a po novembri velebiaci Tisov režim, je však takouto škvrkou podkopávajúcou dôveru slušných ľudí v cirkev už dlhé roky. Jedinou otázkou zostáva, prečo za ním napriek všetkým jeho škandálnym činom a vyjadreniam cirkev tak dlho stála, a prečo napísanie podobného listu trvalo tak dlho. Cirkev pritom Sokola mohla elegantne poslať do dôchodku pri reorganizácii diecéz pred dvomi rokmi. Nad potrebou zachovať si dobré meno a dôveru však vtedy zvíťazila snaha o rozkúskovanie maďarských veriacich a odmietnutie ich žiadosti o samostatnú južnú diecézu (iné rozumné vysvetlenie pre tie severojužné diecézne „slížiky“ nie je). Dúfajme len, že za oneskorením rázneho postupu proti Sokolovi je len dlhé vedenie jeho kolegov. A nie to, že im Sokolove názory či morálka obzvlášť neprekážali, a bývalého arcibiskupa začali mať dosť až vo chvíli, keď bolo jasné, že svojimi činmi ukrátil aj cirkevný majetok. **Peter Morvay, SME, 26.2.2010**

podľa ktorých Jánovi Sokolovi zakázal vstup do budovy Arcibiskupského úradu, ako aj to, že sa nesmie stravovať v priestoroch Arcibiskupského úradu. Nový arcibiskup však trvá na tom, že vo vedení účtovníctva a spôsobe evidencie majetku Trnavskej arcidiecézy boli viaceré nezrovnalosti, o ktorých informoval aj Vatikán.“

Rádio Lumen, 25.2.2010

Vyberač daní rozzúril cirkev. Ateizmom

Claude Adrien Helvétius veril, že ľudia začínajú rovnako z ničoho a dôležité je najmä ich vzdelanie

Mohol viesť pohodlný život a ako bývalý úradník dostávať kráľovskú rentu. Osvietenskými myšlienkami však nahneval cirkev, ktorá ho označila za heretika. Claude Adrien Helvétius sa narodil 26. februára 1715.

Začalo sa to už obnovou antickéj kultúry. Talianska renesancia oslabil vplyv cirkvi i scholastického nasledovania starých princípov a uvažovania, prenikla do ostatných štátov a priniesla rozkvet kultúry. Pomery vo väčšine krajín sa však veľmi nemennili.

Zmena spoločnosti sa zavŕšila až o niekoľko storočí neskôr. Francúzske osvietenstvo presadilo myšlienku ľudskej rovnosti a rovnoprávnosti - na pomoc si na to vzalo anglický empirizmus i kontinentálny racionalizmus. Jeho predstavitelia sa snažia zmeniť pomery, prekonať feudalizmus, nájsť nové spoločenské hodnoty: stále častejšie sa hovorilo o ľudských právach, ale aj o ateizme.

Metafyzické pravdy náboženstva mali totiž nahradiť ľudský rozum, skúsenosti i prírodovedné poznanie, svet fráz realita, ktorá budúcich občanov naozaj obklopuje. A vzorom takejto novej vedy sa stali Descartes i Newton a jeho mechanistická fyzika.

No jej princípy sa mnohí osvietení filozofi snažili použiť aj na spoločnosť a jej fungovanie. Takýto materializmus inšpiroval aj Clauda Adriena Helvétia.

Vyberač daní

Helvétius sa narodil v prominentnej rodine známeho francúzskeho lekára, ktorý sa staral o manželku francúzskeho kráľa Ľudovíta XV. Máriu Leszczyńskú. Vplyv jeho otca a kráľovnej preto mladému Adrienovi predurčil úspešnú kariéru v kráľovských službách. Otec ho poslal do prestížnej parížskej jezuitskej školy Louis-le-Grand. Vo vzdelávaní pokračoval u svojho

strýka, pretože rovnako ako on sa mal mladý Helvétius stať kráľovským výbercom daní.

Traduje sa, že už vtedy ho viac než peniaze zaujímala literatúra: čítal vraj spisy Isaaca Newtona, Thomasa Hobbesa či i. ihu Locka, neskôr údajne aj Montesquieuho a Voltaira. Veľmi slušný štátny plat však neodmietol.

Súčasťou jeho neskoršej práce bolo aj cestovanie po vidieku. Tam Helvétius lepšie spoznal podmienky, za akých musia obyčajní ľudia žiť. Neskôr ho to viedlo k presťahovaniu sa na vidieku usadlosť, kde venoval časť svojich peňazí práve na zlepšenie podmienok vidiečanov, rozvoj poľnohospodárstva i priemyslu. Za túto činnosť ho obdivovali mnohí osvetenski myslitelia.

Na indexe

V roku 1755 začal Helvétius pracovať na svojom slávnom spise *De l'esprit* (O duchu). Dielo predávali v Paríži od 15. júla 1758 a kniha okamžite vyvolala škandál. Helvétius nebol obzvlášť originálny, inšpiroval sa Lockovou myšlienkou „tabul rasa“ a v knihe prakticky spísal len to, čo si viacerí osvietení už mysleli. No problémom bolo, že kým ostatní si podobné názory iba šepkali, Helvétius ich zverejnil.

Knihu cirkev označila za ateistickú a Helvétia nazvala heretikom. O duchu sa ocitol na indexe, spis na uliciach verejne pálili. Nepáčil sa ani všetkým osvietencom: niektorí filozofi mu vyčítali vyprázdnenosť myšlienok a ne-

schopnosť priniesť nové nápady.

Helvétius tvrdil, že ľudské konanie sa podriaďuje potrebám a záujmom. Na rozdiel od Montesquieuho však prirodzenosť človeka nebola predurčená oblasťou, odkiaľ jedinec pochádza. Geografické faktory preto neurčovali povahu národov. Naopak, určuje ich vzdelanie. A keďže všetci ľudia začínajú rovnako - z ničoho - všetci majú rovnaké predpoklady. Je preto jedno, či sa niekto narodí ako nástupca trónu, alebo pastier dobytky. Helvétius tak prakticky formuloval filozofické základy rovnoprávnej (pri rovnakom vzdelaní pravdepodobne aj rovnostárskej) spoločnosti.

Výhoda aj nevýhoda

Helvétius však do úvahy nebral subjektívne predpoklady jednotlivcov. Preto sú jeho myšlienky naivné. O genetickej výbave síce tušil, že aj napriek rovnakému či aspoň podobnému vzdelaniu ľudí nezaujímajú, ani nedokážu vykonať to isté.

Výhodou i nevýhodou Helvétiových myšlienok je, že ak by jeho názory platili, zmenu v spoločnosti by sme dosiahli reformou školstva. Nemuselo by tak dochádzať ku krvavým revolúciám. Tomáš Prokopčák osme

Claude Adrien Helvétius

- Narodil sa 26. februára 1715.
- *De l'esprit* vyšlo v roku 1758, knihu pálili v uliciach.

- Zomrel 26. decembra 1771.

SME, 25.2.2010

Španielsky senát schválil návrh nového zákona o umelom prerušení tehotenstva

Daniel Hančík, redaktor: „Španielsky senát schválil návrh nového zákona o umelom prerušení tehotenstva, ktorý umožňuje zákrok bez obmedzení v prvých 14 týždňoch gravidity. Schválenie hornou komorou španielskeho parlamentu znamená, že zákon vstúpi do platnosti v priebehu tohto roka. Návrh zákona zaradil Španielsko ako tradične katolícku krajinu medzi svetskejšie zamerané štáty severnej Európy.“

Rádio ZET, 25.2.2010

Bezák: Sokolovi som nezakázal slúžiť omše

Za nepravdivú označil trnavský arcibiskup Robert Bezák informáciu, že by emeritnému arcibiskupovi Jánovi Sokolovi zakázal slúžiť sväté omše.

Ako uvádza Bezák v stanovisku, ktoré poskytla Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska, on iba stanovil, kde a akým spôsobom ich môže slúžiť.

„Je logické, že emeritný arcibiskup nemôže pokračovať vo svojom pôsobení v rámci Trnavskej arcidiecézy tak, ako keby nástupom nového arcibiskupa nenastala v arcidiecéze dôležitá zmena,“ uviedol Bezák. O tom, že Sokolovi Bezák zakázal slúžiť omše na území Trnavskej arcidiecézy informovala v stredu TV Markíza.

Podľa Bezáka nie je ani pravdou, že by emeritnému arcibiskupovi Jánovi Sokolovi zakázal vstup do budovy arcibiskupského úradu. „Emeritný arcibiskup Ján Sokol má právo určeným spôsobom kedykoľvek vstúpiť do budovy arcibiskupského úradu. Po mojom nástupe do funkcie sa nastavil kľúčový režim a z hľadiska bezpečnosti budovy arcibiskupského úradu boli určené prístupy do jednotlivých jej častí aj samotným zamestnancom. Nie je pravdou, že emeritný arcibiskup sa nesmie stravovať v priestoroch arcibiskupského úradu. Iba mu bol ponúknutý iný spôsob, na aký bol zvyknutý počas výkonu jeho predchádzajúcej funkcie,“ tvrdí Bezák.

Arcibiskup Bezák zároveň trvá na tom, že vo vedení účtovníctva a spôsobe evidencie majetku Trnavskej arcidiecézy boli viaceré nezrovnalosti, o ktorých informoval aj Vatikán. „Nie je mi známe, že by do dnešného dňa zo strany Vatikánu prišlo oficiálne vyjadrenie, ktoré by potvrdilo, že nedošlo k žiadnemu vážnejšiemu pochybeniu,“ uviedol. Uvedené skutočnosti podľa Bezáka nijako nevylučujú možnosť ďalšieho pôsobenia Jána Sokola v rámci Trnavskej arcidiecézy a venovaniu sa činnostiam, ktoré spomenul pri svojom odchode z funkcie, t.j. navštevovať chorých, chodiť medzi mládež a robiť duchovné obnovy, čo mu umožňuje aj jeho súčasný pobyt v budove patriacej Trnavskej arcidiecéze na Kapitulskej ulici v Trnave.

Televízia Markíza v stredu uviedla, že má k dispozícii list, v ktorom Bezák zakazuje Sokolovi slúžiť sväté omše, bývať v blízkosti arcibiskupského úradu či stravovať sa v rovnakej miestnosti ako on. List Bezák Sokolovi adresoval v septembri minulého roka. Okrem iného mu v ňom zakazuje slúžiť sväté omše. V liste sa tiež píše, že arcibiskup Bezák nechal vymeniť zámky na vstupoch do budovy úradu a arcibiskupovi Sokolovi prikázal vstupovať len cez vrátnicu. Bezák v liste podľa televízie Sokolovi odporúča, aby sa odsťahoval z blízkosti úradu a nestravoval sa v jednej miestnosti spolu s ním.

Bezák pre týždenník Týždeň zas uviedol, že nie je zdokladované, ako a načo minul jeho predchodca 55 miliónov korún. Odhaliť to mali výsledky auditu, ktorý si Bezák objednal hneď potom ako minulý rok vo funkcii nahradil práve Jána Sokola.

Bývalý diecézny ekonóm Peter Kučera dnes pre agentúru SITA uviedol, že nie je pravda, že v Trnavskej arcidiecéze prebehol audit. „Právna kancelária, ktorá vypracovala po odchode pána arcibiskupa Jána Sokola z funkcie sídelného trnavského arcibiskupa tzv. Správu o ekonomickej situácii v arcidiecéze, nedisponuje príslušnou kvalifikáciou na uzávery, ku ktorým sa snaží dopracovať,“ uviedol Kučera. Správa bola podľa neho poskytnutá Vatikánu Trnavskou arcidiecézou, pričom autori Správy nedali možnosť pracovníkom Trnavskej arcidiecézy, o ktorých práci Správa pojednáva, vyjadriť sa k jej obsahu. „Niektoré obvinenia zo Správy boli dotknutým prednesené na návšteve vo Vatikáne v septembri 2009, niekoľko týždňov po vypracovaní Správy. K obsahu Správy bolo podané detailné vysvetlenie, ktoré najvyšší cirkevní predstavitelia vo Vatikáne považujú za postačujúce,“ zdôraznil Kučera.

Správa bola podľa Kučera arcibiskupovi Sokolovi a následne aj jemu predložená arcibiskupom Bezákom 13. februára, teda až po tom, ako boli publikované v nej obsiahnuté obvinenia, ktoré však nezodpovedajú skutočnosti. Zároveň upozornil, že 15. februára sa uskutočnilo

stretnutie u apoštolského nuncia, za prítomnosti, arcibiskupa Bezáka, arcibiskupa Sokola a jeho. „V priebehu diskusie boli prejednené a vyvrátené všetky obvinenia zo Správy, ktorú dal pán arcibiskup Bezák vyhotoviť. Apoštolský nuncius sa spýtal pána arcibiskupa Bezáka, či považuje naše vyjadrenia za dostatočné. Odpovedal, že áno. Apoštolský nuncius sa tiež vyjadril, že vysvetlenia považuje za dostačujúce,“ uviedol Kučera. Zároveň zdôraznil, že účtovná a ekonomická evidencia Trnavskej arcidiecézy bola vedená riadne, detailne a sú v nej zachytené všetky finančné pohyby. „Náznaky a tvrdenia, že arcibiskup Sokol alebo jeho pracovníci používali nejaké finančné prostriedky v rozpore s ich cirkevným účelom sú nepravdivé,“ dodal. SITA, plus jeden deň, 25.2.2010

Sokol doslúžil

Na trnavskom arcibiskupstve to vrie. Súčasný arcibiskup Róbert Bezák po zverejnení podozrení, že jeho predchodca Ján Sokol zanechal po sebe diery v účtovníctve, zašiel ešte ďalej. Sokolovi údajne poslal list, v ktorom sa to len tak hemží zákazmi.

Bývalý trnavský arcibiskup Ján Sokol podľa dokumentu, ktorý dostal ešte vlni v septembri, nebude môcť slúžiť omše, bývať v blízkosti arcibiskupského úradu, či stravovať sa v rovnakej miestnosti ako Bezák.

„Želám si, aby si v meste Trnava sám nepredsedať na svätej omši ani v katedrále, ani bazilike. Vždy to bude možné len s mojim výslovným súhlasom,“ píše sa v liste.

Autor tiež upozorňuje, že dal vymeniť zámky na arcibiskupskom úrade a Sokol, podozrivý z čachrov s cirkevnými pozemkami a zo spolupráce s ŠtB, tak bude musieť chodiť do úradu cez vrátnicu.

Od Bezákovou nástupu do funkcie pritom medzi oboma predstaviteľmi cirkvi prevláda nevraživosť.

Sokol, ktorý po odchode čelil viacerým medializovaným kauzám, to považuje za cielený útok. (brr)

Plus jeden deň, 26.2.2010

Vlna odporu proti výstavbe rastie

Odpor proti výstavbe na bansko-bystrickej Kalvárii rastie. Do petície sa zapojilo už takmer 5000 občanov. O tom, že táto téma začína byť horúca, svedčí aj stretnutie primátora Ivana Saktora s biskupom Rudolfom Balážom. Stavbu už oficiálne odsúdila aj väčšina slovenských architektov.

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „O pripravovanej výstavbe na Kalvárii sme pred časom informovali aj v našej televízii. Cirkev chce svoje pietne miesto zastavať. Okrem dvoch cirkevných budov by tu mali vyrásť aj štyri obytné vily. Architekti tvrdia, že ani totalitný komunistický režim sa neodvážil tak razantne atakovať priestor v duchovnej správe vtedajšieho triedneho nepriateľa.“

Igor Teplan, viceprezident Spolu architektov Slovenska: „Nemal som rád minulý režim, ale naozaj s tou výstavbou sa tam nikdy v takomto rozsahu neuvažovalo.“

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „Primátor upozornil biskupa, že projekt momentálne nespĺňa potreby mesta.“

Ivan Saktor, primátor Banskej Bystrice: „Je tam zle vykomunikovaná doprava z hládiska tohto priestoru, aj otázka architektúry je ešte spochybňovaná.“

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „Oslovili sme aj biskupa Baláža. ten si však na nás čas nenašiel. Prečo? To sme sa nedozvedeli ani od jeho hovorkyne.“

Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa Banskobystrickej diecézy: „Diecézny biskup rád príjme aj predstaviteľov petičného výboru, pokiaľ o to prejavia záujem.“

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „My sme prejavili, prečo nás neprijal?“

Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa Banskobystrickej diecézy: „Diecézny biskup poveril svojho hovorca.“

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „Zaujímalo nás prečo sa biskup Baláž stretol s primátorom Saktorom a takisto ako vníma tlak zo strany Banskobystričanov a architektov.“

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „O čom sa bližšie rozprávali nám teda nepoviete?“

Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa Banskobystrickej diecézy: „Nie.“

Jakub Bubeník, redaktor TV Markíza: „Stavebný úrad má roz-

hodnúť do 11. marca. Dovtedy nemôže do stavebného konania zasahovať nikto. Teda okrem investora, ktorý pôvodný návrh podal.“

**Jakub Bubeník
Markíza, 25.2.2010**

Cirkevná komisia a erotika

Keďže tento rok je rokom kresťanskej kultúry, všetko čo má niečo spoločné s erotikou by malo vymiznúť z našich ulíc. Dospela k tomu košická cirkevná komisia. Od erotiky chce očistiť najmä metropolu východu, ktorej dobré meno vraj poškodila modelka Eva Cifrová v provokujúcej kampani pre istú sieť športových predajní.

Jozef Kačmáry, redaktor TV JOJ: „Tak toto sú ony, fotografie playmate Evy Cifrovej, ktoré pobúrili cirkevnú komisiu z Košíc a proti podobným kampaniam sú rozhodnutí bojovať v budúcnosti omnoho intenzívnejšie.“

Bernard Berberich, predseda cirkevnej komisie MZ: „Aby jednoducho svoje reklamy ladili menej erotickejšie.“

Jozef Kačmáry, redaktor TV JOJ: „Pre košickú cirkevnú komisiu je takáto podoba Evy Cifrovej na billboardoch absolútne neprípustná a kresťania ju vyzývajú, aby s takýmito pózami v reklame skončila.“

Bernard Berberich, predseda cirkevnej komisie MZ: „Aby zväžila účinkovanie v budúcej takejto kampani.“

Danka Kepičová, hovorkyňa siete športových predajní: „Pri tejto reklame sme si dali pozor, aby nedošlo k prekročeniu slušnosti a vkusu.“

Jozef Kačmáry, redaktor TV JOJ: „Cirkevná komisia vyhlásila vojnu všetkému čo má niečo spoločné s erotikou. Ak by to bolo v ich právomoci, okamžite by dali zvesiť nápis Erotic na jednom obchode blízko košického centra.“

Bernard Berberich, predseda cirkevnej komisie MZ: „Si myslíme, že to nie je vhodná reklama pre naše mesto.“

Vladimír Jelínek, zástupca siete erotických predajní: „Je to súčasť dneska života spousty ľudí a erotikou dneska ľudia žijou, je to úplne normálne.“

Jozef Kačmáry, redaktor TV JOJ: „Majitelia predajne s eroticnými pomôckami hovoria o poškodzovaní ich obchodného mena a argumentujú tým, že na slove erotika nie je nič vulgárne. Svoje presvedčenie si chcú dať spečatiť i na súde.“

Vladimír Jelínek, zástupca siete erotických predajní: „J sme pripravení se brániť.“

Jozef Kačmáry, redaktor TV JOJ: „No košickí kresťania im napriek týmto argumentom odkazujú, že najvyšší čas vstúpiť si do svedomia.“

Bernard Berberich, predseda cirkevnej komisie MZ: „Tento rok je rokom kresťanskej kultúry a myslím, že tento morálny apel má v tomto roku iste svoj význam.“

Danka Kepičová, hovorkyňa siete športových predajní: „Komisia cirkvi mestského zastupiteľstva v Košiciach má právo na svoj názor. Tak ako aj my mnohí, ktorým sa kampaň páčila.“

Jozef Kačmáry, redaktor TV JOJ: „Playmate Eva Cifrová je momentálne v zahraničí. No toto vyhlásenie proti kampani so športovým oblečením jej pripadá od cirkevnej komisie komické.“

Jozef Kačmáry, JOJ, 25.2.2010

Luk a šíp

Kdesi v textoch ženu sa píše, že keď strieľame z luku, nemáme myslieť na cieľ. Nikdy som ozajstne nestrieľal z ozajstného luku, ale myslím, že cítim, o čo tu ide. Cieľ, povedané po našom, by teda nemal byť tým, čo máme z celej sily a zanietenie triafať, lebo šípy potom poletia mimo. Takáto povedzme nevoľnosť, nedostatok nadhľadu, povznesenosti patrí k chybám našej civilizácie. Možno ten zenistický text znamená približne to, čo sa v našom ľudovom jazyku nazýva „netlačiť na pítku“. Nuž ale, tristo hrmených, všetci na ňu tlačíme. Celá naša civilizácia je vychovaná k cieľavedomému úsiliu za ničím sa hnať, o niečo sa usilovať, lenže často hlava-nehlava. Tlačíme na pítku, hoci by sme ju mali iba ťahať. Horúce hlavy sa vrhajú do ekonomickej činnosti, a dopadne to všelijako. Chýba nám asi to, čo anglický básnik Wordsworth nazval „múdra pasivita“.

O všetkom tomto by azda viac vedel povedať ozajstný zenový majster alebo láma z Himalájí. Či už by mal v rukách poriadny luk, alebo hoci tú drevenú varechu, ktorou majster pretiahne po chrbte svojho žiaka, ak sa mu pozdá, že neseďí dosť uvoľnene a nemedituje. Uvoľnenosti, oprostnosti od vášní nám asi ozaj treba.

Keď som začínal písať básne, často sa nás kritici, ale aj horliví nekritici

spýtali: Čo si chceš dosiahnuť touto básňou? Na to sa ťažko odpovedá. Zdá sa, akoby báseň mala chcieť čosi dosiahnuť. Ale veď ona sama je cieľ, nemala by slúžiť ničomu, čo by kdesi ďalej čakalo na jej služby. Ale ktovie, možno aj dnes sa žiada, aby básne slúžili istému cieľu. Báseň je iná krvná skupina. Nedávno som si našiel akýsi ufúľaný lístoček, na ktorom stálo mojrou rukou: „Stále ležíme v starom režime.“ Dúfam, že to nie je celkom pravda, ale vlastne sa to rýmuje.

Často rozmýšľam o františkánovi Teodorovi Tekelovi, ktorý vyštudoval aj maliarstvo v Prahe u Maxa Švabinského. Potom učil na gymnáziu, maľoval, vystavoval. V päťdesiatych rokoch sa jeho tichý svet zboril ako všetkým rehoľníkom. Ku koncu života žil v Trnave vo veľmi jednoduchom domčeku. Mám o ňom knihu a videl som krátky dokumentárny film o tomto období. Maľoval stále, kreslil. Nebol to priemerný umelec. Mal rád pastelky, ale teraz to boli iba školské pastelky, ktorými kreslil na novinový papier. Možno tým objavil nový druh umenia. Alebo to znamenalo jeho súboj s duchom tých novín. Priatelja mu niekedy priniesli aj lepší papier, pastelky. Robil si po svojom. Zomrel a jeho šíp dopadol. Cieľ už o ňom vedel.

Ján Buzássy
SME, 26.2.2010

Pôstna liturgia vopred posvätených darov

Vo Veľkých Kapušanoch vznikla gréckokatolícka náboženská obec pred dvoma rokmi. Veriaci v minulosti nemali vlastný kostol, preto sa na bohoslužby stretávali v kostoloch iných cirkví alebo v kancelárskych priestoroch. S výnimkou starej pôstnej liturgie, s ktorou veriacich oboznamuje kňaz, ktorý do mesta prišiel pred dvoma rokmi.

Redaktorka: „V gréckokatolíckom kostole, ktorý sa medzičasom dokončil, sa koná pôstna liturgia vopred posvätených darov. Veriaci vo Veľkých Kapušanoch tento starý obrad doteraz nepoznali, hoci sa naň už istý čas pripravovali.“

Demjén Eleonóra: „Je to iný obrad, než na aké sme boli doteraz zvyknutí, no práve preto sa mi páči. Naučili sme sa ho pred dvoma rokmi, vtedy sme ešte nemali dokončený kostol, stretávali sme sa na mestskom úrade

a precvičovali sme ho raz, dva razy do týždňa.“

Juhász Melinda: „Vďaka tomuto pôstnemu obradu som si uvedomila, aká dôležitá je každá nedeľná liturgia.“

Redaktorka: „Pôstna triada, ktorá bola z gréčtiny do maďarčiny preložená v minulom storočí, poskytuje na každý deň tohto obdobia novú modlitbu.“

Gyurkovics Miklós, gréckokatolícky farár: „Ide o obrad, na ktorého začiatku sú modlitby, ktoré nás učia, ako sa máme správať počas pôstu, čo máme robiť, na čo si máme dávať pozor, aby sme neboli spurní, aby sme druhých neohovárali a pomáhali chudobným.“

Redaktorka: „Veriacim pri učení obradu pomáha aj zošit s notovým zápisom piesní a modlitieb, ktoré pre

Rozpadáva sa im škola

Deťom Základnej umeleckej školy v Hlohovci hrozia vážne zdravotné problémy. Viac než 10 rokov sa učia v katastrofálnych podmienkach. Vedenie školy viní cirkev, ktorej budova patrí. Tá vraj peniaze na jej opravu nemá.

Redaktor: „Zamestnanci školy už len čakajú, kedy im budova padne na hlavu. Miestnosti, v ktorých sa učia mladí umelci, sú na zaplakanie.“

Mária Marková, učiteľka: „Takto vyzerajú teraz naše triedy a tu sa učia žiaci.“

Redaktor: „Všade kde sa len pozriete, opadáva omietka, steny vlnú stále viac a čo je najhoršie, na múroch sa tvorí už aj pleseň.“

Darina Tilandyová, imunoalergológ: „Pokiaľ je tam vlhké prostredie a s plesňami, hrozia tam jednak infekcie a to infekcie hlavne dýchacích ciest.“

Redaktor: „Vlhké steny, pleseň, padajúca omietka a to nie je všetko. Deti sa pohybujú po podlahách, ktoré sa totálne prepádajú. O tom, v akom dezolátnom stave sa budova nachádza, upozornil riaditeľ školy vlastníka, teda cirkev. Tá aj keď sídli za rohom, si vraj dodnes nenašla čas, aby sa prišla pozrieť na to, v akých podmienkach sa deti učia.“

Miroslav Váry, riaditeľ ZUŠ Hlohovec: „Cirkvi by najviac vyhovovalo, keby táto budova padla a oni to odpredali ako pozemok.“

Redaktor TV Markíza: „Cirkev ale tvrdí, že záujem o budovu má, no problémom sú peniaze, ktoré vraj nie sú.“

Telefonuje Marek Jesenák, správca farnosti v Hlohovci: „Takáto budova v takejto veľkosti a toľko opráv je nad naše úsilie.“

Redaktor TV Markíza: „Budovu chcela odpredať cirkev mestu. To ju však nechce, aj keby im ju dávali zadarmo. Základná umelecká škola bude preto v krátkom čase presťahovaná do niektorej z budov základných škôl v Hlohovci.“

Michal Bujna
a Roman Ruttkay, Markíza, 25.2.2010

nich pripravil ich kňaz, ako aj to, že na skúšky pripravili zvukový záznam z tých náboženských obcí, v ktorých sa už tieto obrady vykonávajú.“

STV 2, 25.2.2010